

פיתוח מורשת בן גוריון

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם ,

בהמשך להחלטת ממשלה מספר 1412 מיום 21.2.2010 (להלן - "החלטת הממשלה") בדבר העצמת תשתיות מורשת לאומית, ומתוך הכרה בחשיבות הנחלת מורשת דוד בן גוריון והנצחת פועלו, לנקוט בפעולות שימור ושיפור של מרחב מורשת בן גוריון, הכולל את צריף בן גוריון, מסלולי המורשת במקום ואחוזת הקבר, המצויה בתחום הגן הלאומי אחוזת קבר בן גוריון (להלן - "המרחב").

1. לאמץ את החלטת ועדת ההיגוי של תכנית מורשת, מישיבתה ביום 21.11.11, כדלקמן.

2. להנחות את אגף תוכנית מורשת במשרד ראש הממשלה, בשיתוף מכון מורשת בן גוריון והרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים:

א. לפתח את צריף בן גוריון, לרבות חידוש התצוגה בצריף, תרגום הסרט המוקרן באתר לשפות נוספות, שדרוג אתר האינטרנט ופיתוח תכנים הקשורים למורשת בן גוריון ברשת האינטרנט;

ב. לפעול ליצירת חווית ביקור משמעותית במרחב, הכוללת תצפיות מודרכות והמחשת הסיפור ההיסטורי;

ג. הכנת תכנית שילוט בכל המרחב, לרבות במרחב אחוזת הקבר.

כל זאת, בכפוף להוראות כל דין, לרבות חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, חוק דוד בן גוריון, התשל"ז-1976 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

3. עלות התוכנית היא כ-3 מלש"ח. בכפוף לאמור, להקצות, לצורך מימון הפעילות הנדרשת לגיבוש וביצוע תוכנית כאמור, סכום של כ-1.5 מלש"ח בפריסה בשנים 2012-2014 מתקציב תוכנית מורשת במשרד ראש הממשלה. בנוסף, הממשלה רושמת לפניה את התחייבותה של קרן היסוד להעביר לטובת מימון התוכנית סך של כ-1.5 מלש"ח.

דברי הסבר

רקע כללי

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1412 מיום 21.2.2010, שעניינה התוכנית להעצמת תשתיות מורשת לאומית (להלן - "החלטת ממשלה" ו"התוכנית"), וועדת ההיגוי הבינמשרדית (להלן - "ועדת ההיגוי"), אשר הוקמה בהתאם להחלטת הממשלה, אישרה בישיבתה מיום 21.11.2011 את הכללתו של מרחב מורשת בן גוריון, הכולל את צריף דוד בן גוריון, אחוזת קברו וסביבתם הקרובה, כמרכיב בתוכנית שיקום תשתיות מורשת לאומית, כפי שהוגדרו ב"מתווה הפעולה לשיקום והעצמת המורשת הלאומית" (להלן - "המתווה"), שהוצג לממשלה בעת אישור החלטת הממשלה הנ"ל.

צריף בן גוריון נפתח לציבור על פי בקשתו של בן-גוריון בצוואתו. הצריף וסביבתו מזמנים למבקרים מפגש עם דמותו, הגותו וחזונו של בן-גוריון ועם הנושאים שעמדו ועומדים על סדר יומה של החברה הישראלית - חזון הנגב, ההתיישבות, החלוציות, הקמת חברה מתוקנת, מנהיגות, צה"ל, עלייה, הקשר ליהדות העולם, מיעוטים בישראל ומדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

הצריף החל לפעול כאתר הפתוח לקהל בשנת 1974, ביום השנה הראשון לפטירתו של דוד בן-גוריון. במהלך השנים עבר האתר שיפוצים. בשנת 1997 נבנו רחבות ההסבר והמוזיאון הפתוח במבואת האתר, ונבנתה התערוכה בצריף השומרים הסמוך לצריף המגורים. בשנת 1999 נבנו שירותים ציבוריים. בשנת 2003 נבנו פינות הפעלה במתחם הצריף ושנה אחר כך שופץ משרד הצוות.

הצריף מהווה יחידה בתוך המכון למורשת בן-גוריון, וחלק מרכזי בפעילותו החינוכית. אחוזת הקבר נמצאת בתחום הגן הלאומי אחוזת קבר בן גוריון, המנוהל על ידי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים.

מוצע לאמץ את החלטת ועדת ההיגוי מיום 21.11.11 כאמור לעיל, ולפתח את מרחב המורשת של בן גוריון, הכולל את אחוזת הקבר, המצויה בתחום הגן הלאומי אחוזת קבר בן גוריון, צריף בן גוריון ומסלולי המורשת במקום (להלן - "המרחב").

במסגרת זאת, מוצע להקים תצוגה חדישה באמצעים מודרניים ולהגדיל שטח התערוכה הקיימת, ליצירת מרחב לתערוכה חדישה, מעניינת ומתקדמת הכוללת סרטים, המחזות, דגמים, תמונות גדולות, פעילויות ממוחשבות, משחקים ותצוגת חפצים הרלוונטית לקהלי היעד שהוגדרו. כמו כן, מוצע לפעול ליצירת מסלול הליכה חווייתי, הכולל תצפיות מודרכות והמחשת הסיפור ההיסטורי ולהכין תכנית שילוט כוללת בכל המרחב.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

היבטים ביצועיים

התכנית תקודם על ידי אגף מורשת במשרד ראש הממשלה, במסגרת אחריותה לניהול תוכנית מורשת, ומיועדת להתבצע באתר על ידי מכון בן גוריון. התקציב המוערך הוא כ-3 מליון ש"ח. הממשלה רושמת לפניה כי קרן היסוד תעמיד לטובת מיזם זה כ-1.5 מלש"ח.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

חיזוק הקשר בין אזרחי ישראל למורשתה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שרת התרבות והספורט המשמשת השר האחראי על מכון בן גוריון תומכת בהחלטה. טרם התקבלו עמדות השר להגנת הסביבה ושר החינוך.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

פיתוח וחיזוק הקשר של אזרחי ישראל למורשת ישראל הם מיעדיה הבולטים של הממשלה. סיפורו של דוד בן גוריון וחזונו לפיתוח הנגב מהווים יסודות במורשת הנודעת לתקומת מדינת ישראל.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 1412 מיום 21.2.2010.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

מוגש על ידי ראש הממשלה

ד' בכסלו התשע"ב
30 בנובמבר 2011